

บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน

Role of The School Board that Affecting The External Assessment of The Christian Primary School in The Northern Upper Part of Thailand

ชินนตรี ธาตุแท้^{1*} คำนึ่ง ทองเกต² และ พรณวิชัย มนตรวิชรินทร์³

Chinnatee Thatthae^{1*} Kamnueng Thonggate² and Pornpavit Monvucharin³

^{1, 2, 3} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย

Department of Educational Administration, Graduate School, Chiangrai College

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน และ 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน ทั้ง 11 ด้าน เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.89) 2) บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่ามี 2 บทบาทที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 1) ด้านให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และด้านให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 2) ด้านสถานศึกษาควรจัดทำแผนหรือโครงการสนับสนุน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

คำสำคัญ: บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา, การประเมินคุณภาพภายนอก

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the role of educational institute committee that affected to primary external quality assessment of Christian school group in the upper northern region and 2) to study suggestion the role of educational institute committee that affected to primary external quality assessment of Christian school group in the upper northern region. The sample used in this research consists of 180 primary educational institute committee of Christian school group in the upper northern region in 2013. The instruments used for data collection in this research were 5 levels rating scale questionnaires. Its reliability is 0.96. Statistics used in data analysis were percentage (%), means ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.).

*Corresponding author. Tel.: Mobile +66 (0)811683346

E-mail address: bgs2554@hotmail.com

The research findings were as follows: 1) The role of educational institute committee that affected to primary external quality assessment of Christian school group in the upper northern region in 11 aspects, considering the overall aspect and the individual aspect it was found that it was very high ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.89). 2) Considering the role of primary educational institute committee of Christian school group in the upper northern region, it was found that it was least average in the two following roles 1) the aspect on giving the comment in curriculum management correspond with local requirement and the aspect on giving the comment to annual action plan of educational institute 2) the school should plan or project support of the school board took participate in educational management.

Keywords: School Board, External Quality Evaluation

บทนำ

จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า หลายเรื่องประสบผลสำเร็จ เช่น การปรับโครงสร้างหน่วยงานให้มีเอกภาพยิ่งขึ้น ตัวอย่างได้แก่การรวมทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวง ศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เข้าเป็นกระทรวงเดียวกัน มีการจัดระเบียบบริหารราชการแบบเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาการศึกษาอย่างบูรณาการและประสานเชื่อมโยงกัน โดยยึดเขตพื้นที่เป็นศูนย์กลาง มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือ สมศ.เป็นองค์การมหาชน เพื่อประเมินคุณภาพภายนอกและรับรองมาตรฐานสถาบัน การศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา การนำมหาวิทยาลัย ออกระบบราชการเพื่อความเป็นอิสระคล่องตัวในการ บริหารจัดการ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายเรื่องที่มี ปัญหาต้องเร่งพัฒนาปรับปรุง และต่อยอด โดยเฉพาะด้าน คุณภาพผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพ ของการบริหารจัดการ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนด ให้ผู้ปกครอง ชุมชน เอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และได้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาไทยทั้งในด้าน สิทธิและเสรีภาพของบุคคลอย่างเสมอภาคกันในการได้รับการ ศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปีอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพโดยไม่ เสียค่าใช้จ่ายและการจัดการศึกษาดังกล่าวจะต้องคำนึงถึง การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิด ประโยชน์อย่างแท้จริง และคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นผู้ มีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้บรรลุ เป้าหมาย ดังนั้นคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ ถ้าหากได้คณะกรรมการ สถานศึกษาที่มีคุณภาพ จะมีผลผลักดันให้การมีส่วนร่วม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และในการจัดการเรียนการสอน เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน

ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคม อื่น ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการ เรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักการให้คณะ กรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของโรงเรียน เป็นวิธีการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียน ที่เหมาะสม ถูกต้อง ตรงกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในปัจจุบัน ที่จะต้องอาศัยพลังของทุกส่วนมาขับเคลื่อนการ ปฏิบัติงานในทุกด้านของโรงเรียน เพราะในสภาพปัจจุบันนี้ การเรียนรู้ของนักเรียนไม่ได้จำกัดอยู่แต่เพียงในห้องสี่เหลี่ยม เหมือนเมื่อในอดีต ผู้เรียนต้องการแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และทันสมัย เพื่อการพัฒนาตนเองเข้าสู่สังคมแห่งการต่อสู้ มากขึ้นการสนองตอบต่อความต้องการของนักเรียน [2]

กรรมการสถานศึกษา คือ ตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วน เกี่ยวข้องในเขตชุมชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ ศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน บทบาท และหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งต้องทำหน้าที่ แทนชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนทุกคนจึงต้องคำนึงถึงการ จัดการศึกษาที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งเป็น ลูกหลานของชุมชน ขณะเดียวกันก็ต้องทำงานร่วมกับ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู โดยตระหนักถึงความเป็น “เจ้าของร่วมกัน” จึงอาศัยกระบวนการทำงานที่เน้นการ กระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและความโปร่งใสตรวจสอบได้ ในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา พร้อมกับยึดถือหลักการ ของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม ด้วยการปฏิบัติ ตามกฎหมายยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบร่วมกัน

และคำนึงถึงความคุ้มค่าในการลงทุนด้านการจัดการศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษา ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น [1]

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงานมีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐานแม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่มาก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้น ผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่สถานศึกษา ต้องคำนึงถึงตลอดเวลาไม่ว่าจะคิดทำกิจกรรมใดหรือโครงการใดก็ตามผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรง และโดยอ้อมนอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวังกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพสามารถวิเคราะห์ระบบและกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ สามารถกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาได้ [3]

ผู้วิจัย ในฐานะเป็นผู้บริหารโรงเรียนคริสต์เตียนจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาในการดำเนินการตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายนอก และจะส่งผลต่อมาตรฐานและคุณภาพการจัดการศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบนในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยคือ คณะกรรมการสถานศึกษาระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียน คริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน 9 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดแพร่ จังหวัดน่าน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน จังหวัดพะเยา จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 27 โรงเรียน โรงเรียนละ 9 คน รวม 243 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุดและอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบนและสอบถามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอก

ระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบนเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เหมาะสมที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย เชียงราย ขออนุญาตถึงผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนคริสต์เตียนระดับประถมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 โรงเรียน

3.2 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เชียงราย พร้อมแบบสอบถามส่งไปยังโรงเรียนคริสต์เตียนระดับประถมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบนกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์จากคณะกรรมการสถานศึกษา ในการตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์และขอให้คณะกรรมการสถานศึกษาส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ซึ่งผู้วิจัยได้จัดส่งซองเอกสารพร้อมแสตมป์ให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและไม่เสียค่าใช้จ่ายในการส่งแบบสอบถามกลับคืนมาให้กับผู้วิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียน คริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบนสถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียน

คริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหาตามระดับความถี่ของข้อเสนอแนะและสรุปเป็นภาพรวม

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียน คริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน โดยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 180 คน จากโรงเรียนจำนวน 27 โรงเรียน

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายจำนวน คิดเป็นร้อยละ 62.87 มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.89 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70.00 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ช่วงอายุ 7-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียน คริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า ระดับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียน คริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน โดยรวม ทั้ง 11 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายข้อ ด้านที่มีการปฏิบัติเรื่องลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 1) ด้านปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ๆ 2) ด้านแต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการ เพื่อดำเนินงานตามระเบียบนี้ 3) ด้านเสนอแนะและมีส่วนร่วมในการบริหารด้านวิชาการด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา 4) ด้านพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ 5) ด้านให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน 6) ด้านกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา 7) ด้านส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน 8) ด้านเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น 9) ด้านกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา 10) ด้านให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 11) ด้านให้ความเห็นชอบใน

การจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

อภิปรายผล

1. บทบาทของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน ทั้ง 11 บทบาท พบว่า เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีบทบาทมากที่สุด คือ ด้านปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น ๆ และรองลงมา คือ ด้านให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน และน้อยที่สุด คือ ด้านให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบนระดับประถมศึกษาของ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไปของโรงเรียน มีการสร้างขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นในโรงเรียน สนับสนุนการวัดผลประเมินตามสภาพจริง และสนับสนุนให้โรงเรียนจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่สวยงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วนาสวรรค์ ช่างเกวียน [4] ได้ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอด่านขุนทด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอด่านขุนทด ทุกด้านและโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมสูงสุด คือ ด้านบริหารงานทั่วไป รองลงมา คือ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานวิชาการ และด้านบริหารงานบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเริญงามสวนงวน [1] ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการพัฒนาสถานศึกษาในตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษายังไม่เข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่ดีพอ ข้อเสนอแนะ สถานศึกษาต้องทำความเข้าใจกับคณะกรรมการสถานศึกษาถึงประโยชน์และความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านงบประมาณ สถานศึกษาขาดความร่วมมือในการจัดทำแผนงบประมาณและคณะกรรมการสถานศึกษา ยังไม่มีความเข้าใจในเรื่องระเบียบและวิธีการจัดทำงบประมาณและยังมี

ความคิดว่าเรื่องดังกล่าวเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ข้อเสนอแนะ สถานศึกษาต้องให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบการใช้งบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล คณะกรรมการสถานศึกษายังมีความคิดว่าเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาและไม่เข้าใจระเบียบต่าง ๆ ของการบริหารบุคคล ข้อเสนอแนะ สถานศึกษาควรจัดอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและควรมีกิจกรรมเสริมเพื่อความเข้าใจที่ดีต่อกัน ด้านบริหารงานทั่วไป คณะกรรมการสถานศึกษายังไม่เข้าใจเรื่องนโยบายและการวางแผนต่าง ๆ ของสถานศึกษา ข้อเสนอแนะสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่แลกเปลี่ยนความรู้ด้านการวางแผนและนโยบายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง

2. สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก บทบาทของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียน คริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่าในภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 อาจเนื่องมาจากความตั้งใจจริงในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา กรอบและแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดให้โรงเรียนต้องได้รับการประเมินจากบุคคลภายนอก โดยใช้มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นเกณฑ์มาตรฐาน คณะกรรมการสถานศึกษาจึงต้องมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพร มั่นทัพ [2] ได้ศึกษาสภาพการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษามาตรฐาน ด้านผู้เรียน ด้านครู และด้านผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี และเพื่อเปรียบเทียบสภาพการพัฒนาการประกันคุณภาพคุณภาพการศึกษามาตรฐาน ผู้เรียน ด้านครู และด้านผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่าสภาพการพัฒนาการประกันคุณภาพของสถานศึกษาในภาพรวมทั้ง 3 มาตรฐานมีการพัฒนาอยู่ระดับมาก มาตรฐานที่มีการพัฒนาจัดทำได้อยู่ระดับมาก คือ มาตรฐานด้านผู้บริหารปละมาตรฐานด้านครู ส่วนมาตรฐานด้านผู้เรียน มีการพัฒนาน้อยกว่าด้านอื่นๆ เปรียบเทียบขนาดโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมโรงเรียนขนาดกลางมีการพัฒนามาตรฐานด้านผู้เรียนและมาตรฐานด้านครู มากกว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนมาตรฐานด้านผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

และขนาดกลางมีการพัฒนาไม่แตกต่างกันระดับการจัดการศึกษา ในภาพรวมมาตรฐานด้านผู้เรียนและมาตรฐานด้านครูโรงเรียนอนุบาล-ม.3 มีการพัฒนามากกว่าโรงเรียนระดับอนุบาล-ป.6 ส่วนมาตรฐานด้านผู้บริหารโรงเรียนระดับอนุบาล-ป.6 มีการพัฒนามากกว่าโรงเรียนระดับอนุบาล-ม.3

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และด้านให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

1.2 ด้านสถานศึกษาควรจัดทำแผนหรือโครงการสนับสนุน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนา และการเห็นชอบแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.3 สถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา หรือทำประชาพิจารณ์ก่อนประกาศใช้ระเบียบ ว่าด้วยบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาศึกษาครูงานให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาท และหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้กับกรรมการ และผู้บริหาร ครูรวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของชุมชนที่ต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การตัดสินใจ

1.4 ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการในเรื่อง การกำหนดวันเวลา ประชุม เพื่อลดปัญหาเรื่องคณะกรรมการไม่ว่างหรือไม่มีเวลาเข้าประชุม ควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกรรมการเอง และระหว่างกรรมการกับครูและผู้บริหารเพื่อสร้างความสามัคคี จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.5 ควรให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างจริงจัง เพื่อผู้เรียนจะได้มีโอกาสได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและสอดคล้องกับสภาพความต้องการของชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้บริหารและครูต้องสร้างศรัทธา และปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานใหม่ เน้นการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา การตัดสินใจอย่างมีส่วนร่วม และส่งเสริมให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่กำหนด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ที่ปฏิบัติงานจริง และที่คาดหวัง ที่ส่งผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน หรือจังหวัดอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับประถมศึกษาของกลุ่มโรงเรียนคริสต์เตียนในเขตภาคเหนือตอนบน หรือจังหวัดอื่น ๆ

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาต่างๆ ในแต่ละจังหวัด

2.4 ควรศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาต่างๆ ในแต่ละจังหวัด

2.5 ควรศึกษาเป็นรายกรณี ในเรื่องการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- [1] Ngamsangaun, J. The role of the basic educational institute commission on educational institute development within Muangpang subdistrict Pai district Maehongson province. Master thesis, Graduate School, Chiang Mai University. 2008. (In Thai).
- [2] Muntub, N. The basic educational institute quality assurance development status under the Singburi Educational Service Area Office that not pass the assessment of Office of National Education Standards and Quality Assessment. Master thesis, Graduate School, Sripatum University. 2008. (In Thai).
- [3] Wansiri, R. The role of educational institute committee under the Nakornpratom Municipality Schools. Master thesis, Graduate School, Silpakorn University. 2006. (In Thai).